
Pretoria bestudeerde een aantal filosofen hun geschriften, hetgeen leidde tot diverse publicaties. Een daarvan is de in noot 26 aangehaalde studie van M.M. Kruger.

Westendorp Boerma's 'geestelijk testament' is een vergeefse poging geweest om aan Seminarium en Universiteit het tij te keren; deze hommage aan De Bussy is tevens een mooi voorbeeld van zijn karakteristieke stijl.

Bijlage

Het 'geestelijke testament' van N. Westendorp Boerma⁶⁰

Amsterdam Juli 1945

Aan het Curatorium van het Doopsgezind Seminarie.

Mijne Heeren,

Bij het verlaten van het Seminarie is de wensch bij mij opgekomen om te overdenken wat mijn functie in de Broederschap beteekende, althans *wilde* beteekenen naar mijn bedoeling en inzicht. Men beschouwe het onderstaande ten deele als een terugblik, een compte – rendu, ten deele ook als een rechtvaardiging van de opvatting, die ik had van mijn taak, een opvatting vrij ongewoon in Nederland en daardoor gemakkelijk aanleiding gevend tot misverstand.⁶¹ Ik zou hetzelfde gezegd kunnen hebben in uw vergadering, maar ik stelde er prijs op iets uitvoeriger te zijn dan daar mogelijk en op zijn plaats zou zijn.

Ik begin met een herinnering. Het is heel lang geleden, dat ik in aanraking kwam met Prof. de Bussy. In 1904 vatte ik het plan op om te promoveren over Francis Hutcheson, den stichter van de Schotsche School.⁶² In overleg met mijn a.s. promotor wendde ik mij tot de Bussy, omdat hij in ons land een ethicus was van geheel enige beteekenis; zijn *Maatstaf van het zedelijk oordeel* en *Inleiding tot de zedekunde* hadden mij zeer getroffen; zij waren voor mij een bevrijding van "ethische" frases en algemeenheden, vaak met veel aplomb uitgesproken, maar met weinig of geen inhoud. Na een paar dagen ontving ik antwoord, een lange brief, met opgave van alle litteratuur, met raadgeving omtrent aanschaffing van 18de eeuwse auteurs, bovenal een brief vol aanmoediging. Het is heel zeker, dat niemand mij met zoo veel kennis van zaken bij dit onderwerp direct van dienst had kunnen zijn. Sinds dien ben ik zijn leerling gebleven, niet in dien zin, dat eigen nadenken verdrongen werd, bij het bewerken van mijn dissertatie gaf hij geen aanwijzingen: zoo moet het, ik moest zelf mijn weg vinden,

60. Het document is niet ondertekend. Zie verder ook noot 3.

61. Hij doelt hier op het voorstaan en handhaven van een *practische* christelijke ethiek

62. De Schotse School: wijsgerige richting in de achttiende eeuw, onderdeel van de zgn. Schotse Verlichting. Kennistheoretisch onderscheidt zij zich door het gematigde karakter van haar empirisme, dat verwantschap kent met de common sense filosofie.